

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 14

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 25-67
POSLOVALNICA CILIP Prešernova 3. tel. 280
POSTNI ČPKOVNI RACUN 11.400

Maribor, četrtek 18. januarja 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Napovedi za bližajočo se pomlad

Italijanski komentariji v zvezi s sklicanjem vrhovnega vojaškega sveta — Tudi madžarski ministrski predsednik napoveduje resne čase — Tajnik fašistične stranke ne veruje, da bi položaj Italije ostal do konca tako ugoden, kakor je sedaj

RIM, 18. januarja. United Press. V zvezi s sklicanjem vrhovnega italijanskega vojaškega sveta za 8. februar, se v tukajšnjih političnih krogih naglašja, da se pričakuje za prihodnje tedne, najbrže s pričetkom v mesecu marcu, nove komplikacije v evropskem mednarodnem položaju. Splošno prevladuje prepričanje, da bo letošnja pomlad odločilnega pomena za nadaljnji razvoj dogodkov, ker se bo tedaj sedanja stacionarna vojna po vsej priliki razbesnela v vsem obsegu in ni izključeno, da bo posegla tudi še po novih področjih. Italija nima namena vmešati se aktivno v sedanjo vojno, toda biti mora kljub temu vsak trenutek popolnoma pripravljena seči po orožju, ako bi bila k temu prisiljena. Sklicanje vrhovnega vojnega sveta je tak preventivni ukrep, ker bo razpravljal in sklepal o eventualni potrebi vojaškega nastopa. V zvezi s tem objavljajo današnji italijanski listi tudi izjavo, ki jo je podal madžarski ministrski predsednik grof Teleki včeraj pred zastopniki vladne stranke. Tudi grof Teleki je dejal, da

ni nobenega dvoma o tem, da se bližamo težkim časom. V mednarodnem političnem svetu se pojavljajo razni znaki, ki napovedujejo za pomlad večje dogodke. Bilo bi neverjetno, ako bi ostala sedanja vojaška neaktivnost med vojskujočimi se državami tudi še čez pomlad, zato pomenijo sedanji dnevi samo priprave za velike dogodke, dasi ni mogoče vnaprej vedeti, kje bodo nastopili in kako se bodo razvijali. Zaradi tega morajo biti tudi nevtralcu čuječni.

RIM, 18. januarja. Havas. Tajnik italijanske fašistične stranke Muti je imel govor pred tajniki pokrajinskih organizacij, v katerem je dejal, da se nihče ne sme vdajati iluziji, da more sedanji položaj Italije v mednarodnem konfliktu ostati do konca enak. Italija se lahko vsak trenutek znajde pred zahtevu, da vzame v roke orožje. Zato mora biti pripravljena tako v materialnem kakor v moralnem oziru.

Skandinavci pred dilemo nevtralnosti ali nevarnosti

Sovjetska kampanja proti Švedski in Norveški se nadaljuje — Vedno očitnejša nevarnost Pohvala iz Francije in Danske — Izjave švedskih državljanov

STOCKHOLM, 18. januarja. NTB. — Moskovski radio se znova pritožuje na postopanje Švedske in Norveške glede njihove pomoči Finski in pravi, da absolutno ni združljiva z njuno nevtralnostjo. Mimo tega pa oddaja tudi v švedskem in norveškem jeziku pozive švedskim in norveškim delavcem, naj ne hodijo na Finsko in naj je ne podpirajo. Ta poziv se zлага s sovjetskim pojmovanjem, da samo kapitalisti podpirajo Finsko, dočim označujejo finsko vojsko stalno kot »belogardiste«. Švedska vlada je pa ogorčena zaradi postopanja Moskve, ki je objavila vsebino svoje note Švedski in Norveški in njun odgovor. Sovjetski zvezi, ker to nasprotuje mednarodnim diplomatskim običajem. Ves švedski in norveški tisk zavrača že dalje vse moskovske proteste in se zavzema ne samo za še nadaljnjo, ampak za še uspešnejšo pomoč Finski.

AKO BI PADLA FINSKA...
STOCKHOLM, 18. januarja. Havas. — Neprestani napadi moskovskega radia na Švedsko in Norveško nudijo odgovornim dovolj razloga, da pričakujejo nadaljnji razvoj z zaskrbljenostjo. Sedaj je že vsakomur jasno, da se Sovjetska zveza, ako zlomi Finsko, ne namerava ustaviti na švedski in norveški meji, ampak bi takoj po finskem porazu stavila obema državam zahteve po pomorskih oporiščih, s čimer bi bil uresničen davni sen dostopa do Atlantskega oceana in kontroliranja tega morja. Nemčija te sovjetske težnje podpira, ker ima sama v Skandinaviji svoje interese in bi se hotela na ta način tudi zavarovati na severu proti Angliji, oziroma dobiti nove baze za napade. Mimo tega bi bilo tudi šele v tem primeru z uspehom izvesti belgijsko-holandski načrt. Vse to sili tako švedsko kakor Norveško v vedno večji odpor in podporanje Finske, da se obrani pred sovjetsko invazijo.

GLASOVI V TUJEM TISKU
PARIZ, 18. januarja. Havas. Francoski listi razpravljajo o ukrepih na Švedskem in Norveškem in ugotavljajo neko podobnost med njimi in onimi v Belgiji in Holandiji. »Petit Journal« pravi, da se Moskva po energičnem odgovoru švedske vlade zavija v diplomatske formule, medtem, da odgovori Skandinavcev ne zadovoljujejo. Poizkusi ostraševanja se pa povsod sprejemajo z enako odločnostjo nudi odpor do zadnjega.

KODANJ, 18. januarja. NTB. Na Danskem so izredno zadovoljni z odločnim in dostojanstvenim zadržanjem Švedske in Norveške v odgovoru na sovjetsko noto. V tem smislu pišejo tudi vsi danski listi.

S SEJE ŠVEDSKEGA PARLAMENTA

STOCKHOLM, 18. januarja. Reuter. Govoreč o razlogih, zaradi katerih je odstopil v začetku napada na Finsko z mesta ministra zunanjih zadev, je Sandler posebej poudaril, da je švedska zamudila ugodno priložnost pobrigrati se za varnost Alandskih otokov. Sandler meni, da je edina rešitev skandinavskih držav v sodelovanju in politiki, ki sloni na medsebojnih garancijah proti Sovjetski zvezi. Tak skandinavski blok bi bil važen činitelj miru. Tekom debate v parlamentu so vsi govorniki odobrili politiko vlade. Ministrski predsednik Hanson je dejal, da stori vlada vse, da nadzoruje delovanje komunistov in da bo proti njim eventual-

no tudi najostreje nastopila. Zunanji minister Günther je pa dejal v svojem govoru, da goji ves švedski narod iskreno željo pomagati Finski, kajti bodočnost Švedske zavisi v veliki meri od usode Finske. Toda švedska mora računati tudi s svojo nevtralnostjo, posebno ker gre za velesile, ki so zapletene v sedanjo vojno. Mednarodni položaj je zelo napet in treba je računati s tem, da se bo še poslabšal. Ker stojita na zahodni fronti dve jednolični črti, obstaja nevarnost da bi utegnile postati nevtralne države področje bojev. V takih razmerah se mora švedska izogniti vsemu, kar bi pomenilo opustitev njene nevtralnosti. Zaradi tega tudi ne more pomagati Finski tako, kakor bi želela.

Sovjetske čete so se tudi pri Salli umaknile

Izjava maršala Mannerheima: Razdejali in uničili bomo vse, rajši kakor da bi izročili sovražniku — Apel za naglo pomoč — Razprava o posojilu Amerike

LONDON, 18. januarja. Reuter. Zaradi mraza so skoro popolnoma ustavljene vse operacije na zahodni fronti in prav tako na Finskem. Pri Salli so Rusi umaknili 40 tisoč mož. Po soglasnem mnenju dopisnikov tujih agencij so sovjeti sklenili strateški umik, ker sedanji položajev ni mogoče več braniti. Finci zasedajo položaje, ki so jih zapustili sovjetski vojniki.

HELSINKI, 18. januarja. Reuter. — Zadnjih 35 let ne pomnijo tako hudega mraza, kakor je letos zajel Finsko. Kljub temu so finske čete odbile sovjetske napade na fronti pri Salli. Sovjetske čete so poizkusile s tremi vdori doseči Botnijski zaliv, velika bitka je še v teku. Prva dva napada sta bila odbita, a finske čete so prešle v protinapad v smeri k Salli. Južnovzhodno od Salle so finske čete ponovno zavzele mesto Kursu. Sovjetske čete ne morejo zabeležiti večjih uspehov, finske čete so se umaknile le v frontnem odseku pri Viktivaru.

MOSKVA, 18. januarja. Havas. Leningrajsko vrhovno poveljstvo javlja, da je bila v teku včerašnjega dne povsod velika živahnost izvidniških patrulj. Letala so bombardirala železniška križišča in vojaške objekte. V teku bojev je bilo zrušenih 11 finskih letal. Na fronti praske in artilerijsko streljanje.

PARIZ, 18. jan. Havas. Baron Gustav Mannerheim, finski maršal, je v intervjuju »Paris Soir« dejal, da so Finci odločeni porušiti in uničiti kar

imajo, rajši kakor da bi sovražnik kaj dobil v roke. »Naši bodo samo končali, če nas bodo premagali«, je dejal maršal. Poudarjal je, da se Finska bori v razmerju ena proti 50 in če se bo kmalu prišla efektivna pomoč, se ne bo večno dalo držati proti številčno tako močnemu nasprotniku.

HELSINKI, 18. jan. Exchange Telegraph. Nemški gospodarski ataše v Hel-

sinkih je odstopil in se vpisal kot prostovoljec v finsko vojsko.

BUDIMPEŠTA, 18. jan. Havas. Profesor segedinske univerze, dr. Albert Szent Györgyi, ki je dobil Nobelovo nagrado za medicino in biologijo l. 1937, je poklonil preko finskega poslanika v Budimpešti svojo medaljo Nobelove nagrade Finski. Medalja je iz zlata in teža nad 300 gramov.

WASHINGTON, 18. jan. Predsednik federalnega urada za posojila je izročil senatnemu finančnemu odboru predlog za dovolitev posojila Finski v iznosu 60 milijonov dolarjev. Prihodno sredo bo predlog pred plenem in bo pozvan zunanji minister Hull, da poda svoje mnenje, kakšen vpliv bi moglo imeti to posojilo Finski na ameriško nevtralnost.

Zavezniška manifestacija v Kahiri

KAHIRA, 18. jan. Havas. Pod pokroviteljstvom egiptskega prestolonaslednika princa Muhameda Alija je bila sinoči v palači Zaagarane velika manifestacija francosko-egiptskega prijateljstva. Kralj Faruk je sprejemal številne ugledne povabljence iz vojaških in meščanskih krogov. V govorih so posamezniki naglašali pripravnost, ki veže obe zavezniški državi. Po prihodu in odhodu kralja Faruka je godba odigrala egiptsko kraljevo himno, nato pa marseljezo, angleško in turško himno.

CORDELL HULL

ameriški zunanji minister, ki bo s svojo izjavo odločil vprašanje ameriškega posojila Finski

Maribor, 18. januarja.

Medtem ko je bila svetovna vojna na večini front, posebno na zahodu, pozicijska, so o sedanjih napovedovalih, da bo »bliskovita«. Posebno z nemške strani smo bili vajeni teorij, ki so se naslanjale na napredek modernega orožja, zlasti na motorizacijo, in pričevale, da bodo mogle s takim orožjem oborožene vojske z enim samim smelim zaletom pomandrat nasprotnika. Ko se je vojna pričela, smo to napovedovanje tudi res doživeli. Nemškim motoriziranim in popolnoma tehničnim četam se je posrečilo že v nekaj dneh ali tednih zlomiti poljski odpor, ga desorganizirati in doseči vojni cilj v neverjetno kratkem času. Toda nadaljnji razvoj dogodkov je dokazal, da so taki bliskoviti sunki in uspehi mogoči samo tam, kjer ni utrdbenih črt.

Vojna na zahodni in na finski južni fronti nam je pokazala, vsaj doslej, nekaj popolnoma drugega: »bliskovito« vojno je tam zamenjala oblegovalna, ki spominja v marsičem na srednjeveško strategijo, samo da je šlo tedaj le za posamezna utrjena mesta, sedaj gre pa za cele države. Proti koncu srednjega veka je gradba utrdb okoli mest tako napredovala, da je prekosila napredek ofenzivnega orožja. Dobro, in po tedaj modernih načelih utrjena mesta so postala tako rekoč nezavzetna. Napadalec se je moral zateči k drugi, zamudni taktiki, k obleganju. Obkoliti je moral utrjeno mesto in ga toliko časa oblegati, da mu je zmanjkalo bodisi streliva bodisi hrane, ali pa obojega. Trdnjave se je mogel polastiti šele po kapitulaciji obojega.

Sedanje utrdbene črte, Maginotova, Siegfriedova in Mannerheimova so v marsičem podobne omenjenim srednjeveškim mestnim utrdbam. Tudi one so se koristile z napredkom, ki je šel pred napredkom napadalnega orožja. Tudi one so v bistvu nepremagljive. Proti njim ne zaležejo niti topovi največjih kalibrov niti tanki, še manj seveda naskoki moštva s puškami in bajonetami. Pa tudi ako bi se končno z ogromnimi materialnimi in človeškimi žrtvami res posrečilo osvojiti prednji utrdbeni pas, se postavi napadalcu nasproti za njim novi. — Utrdbe teh »črt« so široke ponekod do 30 in še več kilometrov. To nam pojasnjuje, zakaj niti Nemci proti Maginotovi niti Francozi in Angličani proti Siegfriedovi črti doslej še niso poskusili resnega ofenzivnega sunka in zakaj se sovjetskim četam kljub vsem velikim naporom in žrtvam še ni posrečilo predreti Mannerheimove utrdbene črte na Finskem. Kakor doslej, so tudi izgledi pri bodočih akcijah proti tem utrdbam problematični.

Poleg orožja na kopnem razpolagajo moderne vojske še z orožjem v zraku in na morju. Tudi o tem orožju so teoretično napovedovali čudeže. Govorili so o grozotnih letalskih napadih na prometne žile, mesta in utrdbe, ki se bodo pod letalskimi bombami in torpedi v nekaj minutah zrušile v prah. Na enak način so omalovaževali tudi bojne mornarice in menili, da bodo ostale proti napadam iz zraka brez resne obrambe. Proti bojnim mornaricam so si obetali končno uspeh tudi od podmornic in morskih min. Doslej ni še nobena izmed vojskujočih se strank tvegala večjega letalskega napada na sovražno ozemlje, pač zato, ker bi bil tak napad dvorezen nož. Na vsak uničevalni napad ene strani bi odgovorila takoj z enakim uničevalnim napadom druga stran, in pri tem bi bil izgubljen v ogromnih množinah tudi dragoceni material, ki ga ni tako lahko nadomestiti. Proti ladjam so se izkazala letala kot malo učinkovitejša orožja in so razočarala. Prav tako tudi podmornice in mine niso v stanju odločiti vojne. Vse to je učinkovalo lahko na Poljskem, kjer niso imeli ne podzemskih hangarjev ne zadostne protiletalske obrambe in ne z mlinami pravočasno zavarovanih teritorialnih vod.

S tem še ne trdimo, da tudi v bodočnosti ne bo resnih poskusov za prebitje utrdbenih črt in uničujočih letalskih napadov na sovražno ozemlje. Z vsem tem računajo na vseh bojiščih za prihodnje mesece ali celo že tedne, toda vojne dogodki po vsej prihkli vendarle ne bodo odločili. Ta se bo, kakor izgleda, odločila v oblegovalni taktiki, ki bo potre-

Energični ukrepi belgijske vlade

BRUSELJ, 18. jan. BTA. Delna demobilizacija belgijske vojske, ki se je napovedovala z ozirom na ublažitev nape-
tosti, ki je pretekli teden vznemirila Belgijo in Holandijo, doslej še ni bila odredjena. Pričakuje se, da se bo to zgodilo, ako ostane položaj ugoden, že v par dneh.

BRUSELJ, 18. jan. Havas. Listi čestitajo vladi k odločnemu stališču, katero je pokazala s svojo voljo, da se upre vsem protidržavnim aktom. Po ukinitvi

in prepovedi komunističnih listov ter publikacij je prepovedano danes tudi izhajanje glasila flamskih nacionalistov »Volk en Staat«. To dokazuje, da hoče vlada postopati nepristransko po zakonu proti vsem, ki bi mogli s svojim delom škodovati državni ideji. Ni izključeno, da bo sledil tudi razpust nekaterih političnih strank, za kar ima vlada pravno podlago v izjemnih zakonih, ki so bili sprejeti takoj ob pričetku sedanje vojne v Evropi.

Mrz narašča na 49 stopinj pod ničlo

LONDON, 18. jan. Reuter. Mrzli val drži še dalje v kleščah države severne Evrope. Zima je dosegla rekordne ostrine. V Telnešu na švedsko-norveški meji je znašala včeraj temperatura 49° C pod ničlo. V južnozahodni Estoniji je bilo včeraj — 46° C. V Švedski znaša povprečna temperatura — 22°, v Nemčiji

— 26°. V Berlinu razsajajo močni snežni viharji. V Moskvi ne pominjajo takšnega mraza že 16 let. Včeraj popoldne so imeli tam — 44° C. Na finski fronti pritiska mrz do 35 stopinj pod ničlo. Tudi v New Yorku močno sneži. Mrz je hud, prebivalci vlemesta trpe zaradi mraza, ker štrajka 5000 prodajalcev kuriva.

Reševanje žrtev pomorske vojne

LONDON, 18. jan. Reuter. Štirje člani posadke tovornega parnika »Josephine Charlotte«, ki je naletel ob južnozahodni angleški obali na mino in se potopil, so najbrž izgnubljeni. Ostanek posadke, ki je štela 40 ljudi, je bil izkrcan v neki angleški luki. Nekateri izmed njih so ranjeni.

LIZBONA, 18. jan. DNB. Semkaj je prispela posadka holandskega parnika, ki se je potopil v Biskajskem zalivu. Posadko je pripeljal holandski motorni brod »Pelaubras«, ki je na Atlantiku prevzel tudi posadko italijanske ladje »Sedora«. Vsi brodolomci so zdravi in bodo nadaljevali pot v domovino.

LONDON, 18. jan. Reuter. Potniška ladja »Daces of York«, ki je pred štirimi dnevi zapustila angleško pristanišče na poti v Kanado in nasedla, se je snoči vrnila v luko na severozahodni obali Anglije. Ladja, last »Canadian Pacific« družbe, je zdaj v popravilu. Potniki so izjavili, da je bilo morje potem, ko so zapustili pristanišče, zelo viharno. Ladja je nasedla na neko peščino blizu Škotske, a valovi so bili tako veliki, da so potegnili parnik za seboj in ga na ta način rešili. Za silo so parnik popravili v neki irski luki, nakar je zaplul v večje angleško pristanišče, kjer ga bodo vzposobili za nadaljnjo plovo.

Izredna pooblastila v Turčiji

ANKARA, 18. januarja. Ass. Press. Turška vlada je zahtevala od parlamenta izredna pooblastila glede splošne mobilizacije in razglasitve vojnega stanja. Parlament bo takoj razpravljal o tem predlogu.

ANKARA, 18. jan. Havas. Velika narodna skupščina je izglasovala nadaljnjih 25 milijonov turških lir za potrebe državne obrambe.

Vojaški popis vseh Madžarov

BUDIMPEŠTA, 18. jan. Stefani. Notranje ministrstvo je objavilo naredbo, da se morajo vsi Madžari, moški med 12. in 70., ženske med 16. in 50. letom, prijaviti oblastem. Priglasiti se morajo vsi, ki so v kakršni koli zvezi z narodno obrambo, pa tudi tisti, katerih narodna pripadnost je sporna. Država potrebuje podatke za svojo statistiko.

Kanada bo imela 33 tisoč letalcev

MONTREAL, 18. jan. Reuter. Kanada bo v kratkem postala ena sama šola za angleške pilote. Okoli 30.000 mož in 3000 častnikov bodo sprejeli v kratke letalske kurze. V 70 različnih krajih bodo ustanovljene šole za letanje.

TIBOR ECKHARDT OSTOPIL

BUDIMPEŠTA, 18. jan. DNB. Na konferenci malih posestnikov je bil definitivno sprejet odstop Tiborja Eckhardta kot predsednika stranke. Is očasno so reorganizirali tudi vodstvo parlamentarne skupine. Eckhardt bo formalno še nadalje ostal v predsedniški funkciji, upravo stranke bo pa vodil poslanec Vacsy.

LISTA IZGUBLJENIH

LONDON, 18. jan. Reuter. Admiraliteta je davi objavila listo 109 častnikov in mož treh angleških podmornic, ki so jih Nemci potopili pred Helgolandom.

bovala sicer dosti več časa kakor bi ga navadna napadalna ali celo »bliskovita«, bo pa terjala mnogo manj človeških in materialnih žrtev. Bistvo te taktike je skoraj identično s taktiko srednjeveškega obleganja mest, ki so jih sedaj zamenjale države. Obleganje do izčrpanja sovražnika, ki bo ali kapituliral ali pa na

Domači zapiski

„Hrvati smo hoteli vedno ostati v okviru Jugosavije“

Dopisniku agencije Stefani je dr. Maček med drugim dejal: »Hrvati smo hoteli vedno ostati v okviru Jugoslavije, nismo pa hoteli pristati, da bi bila Jugoslavija razširjeno področje Srbije. Danes sta Beograd in Zagreb prestolnici v istem pomenu besede. Hrvatska je enakopravna s Srbijo. Zdej želimo nadaljevati z organizacijo Hrvatov na federalistični podlagi, da bi sporazum dobil dokončno obliko glede razrešitve vprašanj med Srbi in Hrvati in glede javne oblasti na Hrvatskem, kar bomo zahtevali od narodne skupščine. V novem hrvatskem saboru ne bo opozicija imela več kot tri poslance, Srbi bodo dobili okoli 20 poslancev. Italija, Madžarska in Jugoslavija se po svojem sestavu vzajemno izpopolnjujejo, kar zahteva, da morajo biti v najpristranejših odnosih. Italija in Madžarska želita varovati svoje koristi in nevtralnost, kar še bolj združuje Hrvatsko z njenimi sosedi, ko so si izbrali pot za nevtralnost in mir Jugoslavije.«

Ključ in temelji nove državne politike

Izjava dr. Mačka o volivnem zakonu je sprožila v Beogradu veliko pozornost. Ker jo je podal v svečanem trenutku, je verjetno, da že ima gotove elemente, na temelju katerih predvideva skorašnji razpis volitev. Opozicionálni krogi že računajo s tem in se pripravljajo nanje. Predvsem je pa treba ustvariti zaupanje, da se bo v isti meri zagotovila srbska in slovenska edinica, kakor se je Hrvatski. Sporazum od 26. avgusta je zgodovinsko dejanje. Ključ je in temelj državni politiki. Volitve naj se po mišljenju politikov ne vodijo za in proti aktu, ki je postal vodilo nove državne politike in sredstvo za zadovoljitev Hrvatov. (Politika)

Politika države in hrvatstvo

Dan 26. avgusta 1939 predstavlja zgodovinski datum v življenju in urejanju Jugoslavije. Tega dne je politika Jugoslavije prvič službeno stopila na realna tla. Reakcija srbskih integralcev je pokazala, da je bil jugoslovanski nacionalizem zanje samo predmet za hegemonistično in ekskluzivno politiko. Zadržanje Hrvatov je dokaz, da je pri njih močna zavest narodne individualnosti, močnejša od persekucij, ki jih je narod preživel. Nova smer državne politike bi se morala še bolj naslanjati na neizčrpne sile hrvatskega narodnega organizma, piše v »Savremenuku« dr. Ilija Jakovljevič.

Sokolstvo in vzgoja naroda

Sokolstvo je bilo ustanovljeno v dobi slovenskega narodnega prebujanja in od takrat neizprosno in brezkompromisno zastopa telesnovzgojne in nacionalne interese slovanskih narodov. Sokolski program je izredno široko potezen. Kar je pa najlepše in slovanski duši najbližje, je dejstvo, da teče vse v njem brez pritiska, iz lastne dobre volje. Koliko narodne energije veže naše sokolsko gibanje, bo pokazala sokolska Petrova petletka. Naša narodna vojska ve pravilno ceniti sokolski pokret. Odtod naslonjenost, ono naravnost pristržno razmerje med njo in sokolstvom ves čas obstoja naše države! Ugotavlja v uvodniku »Sokolske volje« prof. Lojze Merčun.

Škofijski list o feminizmu

Feminizem, posebno ekstremni, »pokretaški«, že trga ženo iz družine v pisarne, tovarne, na ulico, v moške poklice. Feminizem razbija družino. V zadnjih konsekvencah pomeni boljše organizacijo in smrt družbe. Zato smo proti ženski emancipaciji in feminizmu v principu. Žena naj ostane na področju, kjer je ona nedotakljiva, jačja, močnejša od moškega. Polagoma, z dobro moralno vzgojo in socialnimi reformami naj se vrne v družino. Za svoj socialni delokrog naj si vzame področje vzgoje, dobrotelosti, srca, lepote in ljubezni. Gospodarstvo, politiko in javno življenje naj prepusti moškemu, ki je že od prirode za to predstavljen. Rušenje prirodnih mej med obema spoloma je deformiranje prirode. Tako namreč piše list sarajevskega nadškofa »Katoliški tjednik«.

koncu tako oslabil, da bo njegova obramba tudi na utrjenih črtah popustila in dovolila nagel in nepričakovan odločilni sunek.

Ako se bo vojna odločila na podlagi te taktike, ne moremo računati na skorajšnji konec. Mogla bi se še precej zavleči.

-r.

Prisrčno slovo od Zagreba

Izredno zadovoljna in navdušena sta visoka gosta zapustila gostoljubni Zagreb

Včeraj dopoldne sta Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in knežinja Olga po tridnevnem triumfalnem obisku zapustila hrvatsko metropolo Zagreb. Do 9. ure so se razvrstili po ulicah do kolodvora, koder je pozneje prišla kneževska dvojica, oddelki Seljačke zaštite, za njimi pa so se zbirali prebivalstvo, društva, šolska mladina in uradništvo. Na peronu je stala častna četa Seljačke zaštite, na drugi strani pred dvornim vlakom pa častna četa podčastniške šole Kraljice Marije in generaliteta. Pred kolodvorom pa je stala konjenica Seljačke zaštite.

Okrog 10. ure so začeli na kolodvor prihajati avtomobili z ministri, odličniki ter predstavniki javnega in političnega življenja. Ob 10.30 se je pripeljal na kolodvor podpredsednik vlade dr. Maček z gospo. sprejel raport poveljnika Seljačke

zaštite ter obšel častno četo. Za njim je prišel na kolodvor nadškof dr. Alojzij Stepinac. Obenem je na kolodvor prihajalo vedno več odličnikov, ki so prihajali, da še enkrat pred odhodom pozdravijo visoke goste. Razporejenost med prisotnimi je bilo odlično.

Ban dr. Šubašić ter soproga sta pričakala kneževsko dvojico pred banskim dvorcem, kjer je banova soproga ob odhodu iz dvorca izročila knežinji Olgi šopek nageljnjev ter rdečih vrtnic »kot simbol ljubezni in vdanosti vseh žena, otrok in vsega ljudstva banovine Hrvatske«. Kneževska dvojica je nato sedla v avtomobil ter se odpeljala proti kolodvoru, med potjo pa so jo vključili snegu, ki je zapadal, pozdravljale množice meščanstva ter kmetijskega ljudstva.

Pred prihodom na kolodvor je godba zaigrala koračnico. Knežinjo Olga sta obdarovali s cvetjem, oмотanim s hrvatskimi zastavami, gospa dr. Mačkova ter Starčevićeva. Pred vstopom v vagon dvornega vlaka je kneza namestnika nagovoril s toplimi besedami ban dr. Šubašić, nakar je knez namestnik dejal: »Žal mi je, da moram iz Zagreba.« Po pozdravljanju z odličniki je odšla prva v vagon knežinja Olga, nato knez namestnik Pavle. S' on dvornega vlaka je bil ves v cvetju. Pred odhodom je zaigrala godba 35. polka državno himno. Vlak je odšel iz kolodvora ob 11.12 uri.

Po odhodu vlaka je pristopil k podpredsedniku dr. Mačku general Nedč ter dejal, da kaj takšnega ni pričakoval. Zatem so se začele množice razhajati.

Podražitev papirja?

Nedavno je papirni kartel sklenil ponovno povišanje cen papirja za 50 do 90 par pri kilogramu. Trgovinski minister je izvajanje tega sklepa začasno odložil ter zadevo predložil odboru za kontrolo kartelnih sporazumov pri trgovinskem ministertvu. Ta odbor pa je ministru predlagal, da naj se podražitev papirja odobri.

NOVI ČLANI UPRAVNEGA SVETA TOVARNE ZA DUŠIK V RUŠAH

V tovarni za dušik v Rušah so bili izbrani iz upravnega sveta Svetislav Jovanović, Anton Krejči, dr. Stanislav Žitko in Feliks Stransky, vpisani pa so dr. Henrik Gatineau, ravnatelj družbe Dynamit Nobel iz Bratislave, nadalje Dragan Tomljenović, ravnatelj iz Beograda, Andrej Šarabon, veletrgovec iz Ljubljane, Avgust Praprotnik, predsednik Zveze industrijcev v Ljubljani, dr. Henrik Blütfisch, ravnatelj družbe Ammoniak Werke, Merseburg, in dr. Josip Azman, odvetnik v Ljubljani. Prokura je dodeljena Antonu Krejčiju, tovarniškemu ravnatelju.

Novice

Gospodarska konferenca v Ljubljani

Včeraj se je pričela v Ljubljani konferenca številnih gospodarskih zbornic iz cele države. Na konferenci, ki jo vodi predsednik ljubljanske zbornice za TOI, je zastopanih 14 gospodarskih zbornic in 10 drugih gospodarskih korporacij. Svojega zastopnika je poslal tudi finančni

minister. Predsednik g. Jelačin je v daljšem referatu razčlenil novo davčno reformo in obžaloval, da niso predhodno zaslišali tudi gospodarskih ustanov. Njegovemu izvajanju so sledili številni referati, ki so podrobno analizirali dobre in slabe strani nove davčne reforme.

Kulturno delo kmetske mladine

Društvo kmetijskih fantov in deklet ima v svojem delovnem načrtu tudi prosvetno delo s prirejanjem iger na podeželju. Drži se tudi načela, da naj se na podeželskih odrih ne igrajo vedno iste ali pa manjvredne igre. Mnogi prekmurki kmetijski odri so zadnje čase vprizorili mnogo prav lepih stvari, kakor Komarnove »Zaroko o polnoči«, Golarjevo »Vdovo Rošlinko« in Nušičevega »Na-

rodnega poslanca«. Zlasti slednji je prinesel DKPID v Puconcih mnogo zasluženega priznanja. Škoda le, da je odšla odlična režiserka učiteljica gđ. Elza Lokayeva. Isto društvo bo »Narodnega poslanca« pokazalo tudi na sosednjih podeželskih odrih. Prvo gostovanje bo prihodnje dni v Bodoncih. Uspehi bodo napotili igralce tudi v druge prekmurske kraje.

Kam spomladi s sezonskimi delavci

Socialne prilike so pri nas še vedno takšne, da se vsako pomlad odpravljajo naši mladi ljudje na sezonsko delo v Nemčijo in Francijo. Večina teh je iz pasivnega Prekmurja, deloma tudi iz Hrvatske. Kakšno delo opravljajo in koliko zaslužijo, zavisijo od njihovih gospodarjev. Najraje pa naši ljudje delajo na poljih sladkorne pese, kjer se še sorazmerno največ zasluži.

Novembra in decembra preteklega leta se je vrnilo iz sezonskega dela 9667 delavcev iz Nemčije. Razen teh pa še posamezno 447 delavcev, torej skupno 10.114 delavcev. Tem pa so se pridružili še oni, ki so v Nemčiji ostali še od lanskega leta po številu 2026, tako da je skupno število vseh iz Nemčije se vračajočih sezonskih delavcev v preteklem letu 12.137.

Vsak delavec je postal preko Narodne banke povprečno 180 RM, t. j. po kurzu 13.30 v našem denariu 2394 din. Vsi delavci skupaj so poslali v Jugoslavijo din 29.055.973. Razen tega jim je bilo dovoljeno, da sme vsak delavec prinesiti s

seboj 10 RM kar da nadaljnjih 1.129.954 din. Iz tujine so prinesli tudi kolesa, radio aparate itd. brez uvozne carine. Sedaj so doma, toda z novo pomladjo nastane vprašanje: kam z njimi?

SLOVENIGRAŠKA BOLNIŠNICA V PRETEKLEM LETU

Zadnja leta ima bolnišnica v Slovenjgradcu vedno večji obisk. Bolnišnica ima dva oddelka, kirurški in medicinski z infekcijskim oddelkom. V njej delujejo štiri zdravniki. Preteklo leto se je v bolnišnici zdravilo 2992 bolnikov; na medicinskem oddelku 1007, na kirurškem 1786, na infekcijskem oddelku pa 199. Bolnišnica je opremljena z vsemi potrebnimi instrumenti in je moč govoriti, da je tudi najtežja operacija. Edino rentgenski aparat bi bilo treba zamenjati z novim, ker je sedanji že dostarjal.

Pereče stanovanjsko vprašanje v Celju

Preskrba cenenih in zdravih družinskih stanovanj v Celju predstavlja iz leta v leto bolj pereč problem. Industrija se vedno bolj širi in je dotok prebivalstva z dežele vedno večji. Največ družin, ki štejejo dostikrat tudi po 7 članov, stanuje po delavskih centrih Gaberju, Novi vasi, Čretu in drugod v eni sobi, ki služi obenem za kuhinjo, jedilnico in spalnico. Nič čudnega ni, če se ob neugodnih stanovanjskih razmerah širi tuberkuloza, ki mučuje številne družine.

V Celju se letno zviša število prebivalstva za 1000. Od tega se jih približno 500 priseli iz dežele, ker so dobili delo v celjski tovarni. Razumljivo je, da je s tem v zvezi veliko pomanjkanje stanovanj, gradbena delavnost pa je v Celju tako majhna, da ne odgovarja stanovanjskim potrebam naraščajočega prebivalstva.

V preteklem letu je bilo na novo zgrajenih 56 stanovanjskih zgradb in 7 drugih, skupaj 73. Od teh je bilo kolavdira-

nih 52. Skupni stroški za stanovanjske zgradbe so bili proračunski za preteklo leto na 5.315.000, za nestanovanjske zgradbe pa na 2.520.000 dinarjev, torej 7.835.000 din. Zgrajenih je bilo 38 priložnih, 10 enonadstropnih, 2 dvonadstropnih in 1 trinadstropna. Pokojniški zavod je zgradil lani lepo trinadstropno palačo, v katero se bodo stranke vselile menda meseca februarja. Vključeno pa so stanovanja v tej novi palači zelo draga in nameščencem s skromnimi plačami skoraj nedosegljiva, so že skoraj vsa odana. Prav bi bilo, da bi PZ, ki je tudi socialna ustanova, gradil svoje palače tudi na krajih, kjer bi se dobila cenena stavbišča in bi ne bilo potrebno toliko investicij. V tem slučaju bi bila lahko stanovanja v teh palačah cenejša. Iz vsega vidimo, da je pomanjkanje delavskih stanovanj v Celju veliko. Mestna občina je napravila v preteklem letu načrte za gradnjo delavske kolonije v Novi vasi. Zgradilo bi se kakih 50 delavskih stano-

vanjskih hišic. Zemljišče je že zagotovljeno, potrebno je še posojilo, ki ga bo občina dobila.

Podrobna statistika o gradbeni delavnosti v Celju v preteklem letu je sledeča: Preurejenih je bilo 69 zgradb in sicer 5 nadzidanih, 5 prezidanih, 13 dozidanih in 11 zgrajenih podstrešij. 69 novih zgradb obsega 13 enosobnih, 46 dvosobnih, 15 trisobnih, 5 štiri ali več sobnih in 24 podstrešnih, skupno 103 stanovanja z 224 sobami. Na novo zgrajenih je bilo 12 tovarniških prostorov, 30 trgovskih in obrtnih delavnic, 27 skladišč, 21 ostalih prostorov, skupno 90. Kmetijskih gospodarskih prostorov je bilo v preteklem letu zgrajenih 24, kopalnic 24 in 62 stranišč na vodno splahovanje.

Zeleti je, če bi prišlo med mesno obdobjem in vsemi zato poklicanimi čim hitreje do skupne delavnosti na gradbenem polju, ki je nujno potrebna za uspešno rešitev tega za Celje tako važnega problema.

o Na Pragersko sta premeščena prometna uradnika Pavlin Emerik iz Poljčan in Perc Anton iz Gromelika.

o Ogenj je izbruhnil v gospodarskem poslopiju Josipa Hrašnika na Sp. Polskavi pri Pragerskem. Požar je uničil mnogo slame, drv in raznega orodja, tako, da ima precej škode. Kako je požar nastal, ni znano.

o Akcija za ustanovitev pododbora rez. oficirjev v Ljutomeru. Tu se je pričela akcija za ustanovitev pododbora rez. oficirjev in bojnikov za srez Ljutomer. Za to akcijo vlada med našimi rezervnimi oficirji veliko zanimanje.

o Zbor malih harmonikarjev v Slovenski Bistrici je priredil preteklo soboto in nedeljo pod vodstvom g. Vilka Sušteršiča dva koncerta. Pri teh koncertih je nastopilo dvorano Okrajne hranilnice številno občinstvo, ki je bilo prijetno presenečeno nad lepim in sigurnim izvajanjem obširnega in pestrega sporeda. Pestrost in živahnost nastopa so stopnjevale lepe narodne noše, v katerih so nastopili vsi mali harmonikarji in harmonikarice na okusno in posebej prirejenem odru. Ta lep uspeh jim naj bo vzpodbuda za nadaljnjo delo.

Mar bor

Kako nam je bilo vreme lani naklonjeno

22. julija najtoplejši, 31. decembra najmrzlejši dan v preteklem letu

Najtoplejši dan je bil 22. julij s 35,6 C v senci, najbolj hladno pa je bilo 31. decembra jutraj s 23,5 stopinje pod ničlo. Toplotna razlika med najvišjo in najnižjo toploto je v lanskem letu znašala 59,1 stopinje. Vročih dni s toploto 25 stop. in višjo je bilo 61, mrzlih dni z najnižjo dnevno toploto pod ničlo je bilo 104, zelo mrzlih pa 11 dni. Povprečna letna toplota je znašala 10,0 C, povprečna najvišja 14,8, povprečna najnižja pa 4,5 C.

Deževalo je lani 117 dni, snežilo pa 23 dni. V 140 padavinskih dnevih je padlo 801,1 mm padavin, kar znaša na posamezen padavinski dan približno 5,7 mm, ali okrog 2,2 mm na vsak letni dan. Najvišja dnevna padavina 53,3 mm je zabeležena 21. maja. Ta mesec je imel tudi največjo mesečno višino padavin v lanskem letu, najnižjo mesečno višino padavin pa je imel suhi april, katerega najvišja dnevna padavina je znašala samo 7,4 mm. Najvišja dnevna višina snega je lani znašala 19 cm; sneg je ležal na zem-

lji celih 36 dni in sicer dec. in januarja. Najvišji barometrijski pritisk je bil lani 749,6 mm, najnižji 719,9 povprečni letni pritisk pa je znašal 736,7.

Povprečna vlažnost je lani bila 72,7%, predlani pa 79,6%; to je, razen letne višine padavin, še en dokaz, da je bilo lansko leto manj vlažno od predlanskega.

Povprečna letna oblačnost je lani znašala 6,1 desetine z oblaki zastrtega neba in je bil najbolj oblačen oktober z 8,3 de-

setine, najmanj pa julij s 4,4 desetine oblačnosti. Popolnoma jasnih je bilo lani 18 dni.

Glede vetrovnosti omenjamo, da je bilo lani 73 popolnoma tihih dni. Največkrat je pihal jug, najmanjkrat pa vzhodni veter, najbolj tih pa december.

Lani je bilo 15 zelo meglenih in 62 malo meglenih dni. 43 dni je bilo s slano, 58 dni z roso, en dan s točo in 11 dni z močnejšo nevihto, ki pa v Mariboru in okolici ni prizadejala večje škode.

Do smrti jo je povozil

Že včeraj smo kratko poročali o avtomobilski nesreči na vogalu Kopališke ulice in Aleksandrove ceste. Neki mariborski avtoizvošček se je na ovinku hotel izogniti tovornemu avtomobilu. Krenil je preveč na levo, da je vozilo na polede-nelih tleh vrglo na pločnik pred Moravčovo trgovino. Avtomobil je zadel 28let-

no hčerko pečarskega mojstra Gizelo Filipič iz Mlinske ulice, ki si je pri padcu ob zid razbila glavo. Nezvestno mladenko so takoj prepeljali v bolnišnico, je pa že med prevozom izdihnila. Avtoizvoščka, ki ni imel na zadnjih kolesih avtomobila verig, je policija aretirala.

MESNE CENE V MARIBORU

Nekateri mesarji, zlasti iz okolice, delajo kričečo reklamo, da so znižali mesne cene. V bistvu pa je ostalo vse po starem, kakor smo o tem že nedavno poročali. Govedina se še sedaj prodaja po 10 do 12 din, teletina po 8 do 12 din, svinjina po 11 do 17 din kg. Salo velja 15 do 17 din, slanina 14 do 16 din kg. Pljuča prodajajo po 7 do 8 din, jetra po 7 do 9 din, svinjska rebra pa po 10 do 12 din kg. Glava z jezikom velja 6 do 7 din kg, ledvice komad 2 do 3 din. To so cene, ki nam jih sporoča mariborsko mestno tržno nadzorstvo in so veljavne za Maribor. Iz navedenega cenika je razvidno, da ni prav nobenega sledu po kakšnem znižanju mesnih cen. Zanimiva bi bila primerjava teh cen s cenami živine, ki jo prodaja naš obmejni kmet.

m Pri Narodni banki v Mariboru je izbrisan dosednji zastopnik Obren Mercal, višji uradnik podružnice, vpisan pa je kot zastopnik višji uradnik Maks Smerdu, ki je upravičen s podpisovati za podružnico.

m Med delom se je zabadel v stegno mesarski pomočnik Rudolf Krajnc v Benkovi trgovini na Glavnem trgu. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico.

m 2400 din je izgubila v vlaku na progi Zagreb-Maribor kuharica Anica Nemet pri industrijalcu Polaku.

m Neznani žepar je v neki zdravniški čakalnici ukradel šoferju Francu Amonu iz Selnice ob Dravi denarnico s 70 din.

m V Ribnico bo vozil v soboto ob 15. z Grajskega trga smučarski avtobus. Vozna cena 40 din. Povratek v nedeljo zvečer.

m Kolo je nekoč ukradel krojaškemu mojstru Rudolfu Stibercu iz gostilniškega vrta v Mlinski 9. Ukradeno kolo je znamke "Neger" z evid. št. 23973.

* OBKTIJSKI PLES 27. I. NARODNI DOM

m Kronika nesreč in nezd. Na pole-dici si je zlomila nogo učiteljica Adela Mesesnelova iz Ciril-Metodove ulice. — Pri lomljenju ledu si je poškodoval roko 60letni delavec Franc Ferk iz Ribniškega sela. — Po stopnicah je padel ter si zlomil roko 5 letni sinček kmetijske dlnarke Anton Konjiček iz Zrkovc. — Na cesti je padel ter si zlomil nogo 17letni posestnikov sin Anton Sorj iz Rošpoha.

Otroku zmrznilo srce

Te dni smo poročali o tragični smrti nekega dojenčka na Pobrežju. Sodna obdukcija je pokazala, da je otrok zmrznil v času, ko sta odšla mati in oče na daljši obisk. Enomesečnemu sinčku zakoncev V. je zmrznilo celo srce, kar je povzročilo takojšnjo smrt.

NAPAD DVEH NEZNANCEV PRI DUPLSKU

Dva neznanca moška sta napadla pri Dupleku 44letnega posestnika Martina Bračka iz Sv. Martina pri Vurberku. Bračko je dobil s kolom več nevarnih udarcev po glavi in rokah ter se je moral zateči v bolnišnico.

m Krčevina. Upraviteljstvo drž. ljudske šole v Krčevini pri Mariboru se to-plo zahvaljuje vsem, ki so s svojimi prispevki omogočili božično obdarovanje naše revne šolske mladine.

m Vinogradniki občine Košaki in Sv. Peter morajo prijaviti svoje vinske zaloge. Finančni organi bodo sprejemali prijave 18. in 20. t. m. dop. v občinskih pisarnah v Košakih in pri Sv. Petru.

m Društvo ljubiteljev ptičarjev v Mariboru ima občni zbor 30. t. m. ob 20. v hotelu „Zamorec“.

m Selttev nemškega konzulata v Mariboru. Nemški konzulat se bo preselil iz Ciril Metodove ulice na Trg svobode 6.

m Mariborska orožniška četa je priredila v Kotljah pri Guštanju smuški tečaj, ki se ga udeležuje 30 orožnikov iz tukajšnjega okrožja.

m Vse v cvetju kakor spomladi bo 27. januarja dvorana gasilskega doma. Prost. gasilska četa v Studencih namreč pripravlja zabavno ter na sporedu bogato prireditev „Pomlad v zimni“, ki bo nudila ne samo zabavo, ampak tudi pravo občutje spomladi tako v dvorani kakor tudi v sru. Naj to prireditev nikdo ne zamudi.

* „BROADWAY BAND“

* Dvignite knjige Vodnikov družbe za leto 1940 v knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova c. 13. tel. 25-45.

* Kruh in moka za diabetike (sladkor-no bolne). Zdravniško priporočan in po metodi dr. Senfnerja pripravljen se izdeluje v pekarni Scherbaum v Mariboru, Grajski trg 6. Zahtevajte prospekt!

m Nočna lekarniška služba (od 13. do vključno 19. t. m.) Lekarna pri Zamorec, Gosposka ulica 12. tel. 28-12; lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova cesta 33, tel. 22-13.

Kino

* Grajski kino. Danes „Nesmrtni valček“. Veselje, zabava, krasna glasba. Paul Hörbiger, Gretl Theimer.

* Kino Union. Od danes „Hijene New Yorka“, zelo zanimiv in napet gangster-ski velfilm.

* Esplanade kino. Do vključno petka sijajni film „Bel Ami“. Soboto sloveči francoski film „Edvard VII. in njegova doba“.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 18. jan.: Zaprt.

Petek, 19. jan.: Zaprt.

Sobota, 20. jan., ob 20.: „Via Mala“.

Znižane cene.

Nedelja, 21. jan., ob 15.: „Navihanka“.

Zadnjič. Znižane cene, ob 20.: „Vse za šalo“.

Znižane cene.

Othello pride prenovljen na mariborski oder. Velikostna Shakespearjeva žalostna „Othello“ pride v mariborskem gledališču v J. Kovičevi režiji po daljšem času v prenovljeni obliki zopet na oder. Dekoracije so nove, deloma tudi kostumi, nova je tudi zasedba, vlog, dejanje pa spremlja glasba, ki jo je nalašč za to žalostno uglasil vojni kapelnik J. Jiranek. Othello bo kreiral Kovič P., Desdemona E. Kraljeva, Jaga pa Skrbinsk. Dalje bo nastopil v večjih in manjših vlogah ves dramski ansambl.

Kmetje prodajo največ v Mariboru

Statistika mestnega tržnega nadzorstva o prometu na živilskem trgu v preteklem letu nam dokazuje, da je Maribor najboljše odjemalec kmetijskih pridelkov. V preteklem letu so kmetije pripeljali na trg 1358 voz in 7451 vreč krompirja, 45 voz in 2648 vreč čebule ter 347 voz zelja. Dalje je bilo lani na mariborskem trgu 741 vreč fižola, 545 vreč pšenice, 631 vreč rži, 607 vreč ječmena, 845 vreč koruze, 778 ovsa, 516 prosa, 595 ajde, 300 vreč prosene in 206 vreč ajdove kaše. Tudi perutnine so lani Mariborčani mnogo pojedli. Tako so kmetije prodale na trgu 64.719 piščancev, 15.759 kokoši, 385 gosi, 1324 puranov, 1670 rac, poleg tega je bilo na trgu 473 kozličev in 1889

dmočih zajcev. Ribji trg je bil vedno dobro založen, saj so kupili Mariborčani 8809 kg morskih rib, 135 kg morskih in 52 kg sladkovodnih rakov, 1973 kg sladkovodnih rib in 34 škafov žabljih krakov. Sadje pa gre Mariborčanom menda najbolj v slast, saj so kmetije na trgu prodale 916.720 kg raznega sadja, med katerim zavzemajo jabolka prvo mesto.

Če upoštevamo, da so se zaradi znanih razmer cen na mariborskem trgu znatno dvignile, lahko trdimo, da je šlo na podeželje ogromno meščanskega denarja, od katerega ima največ koristi seveda država, ker je moral kmet odra-tati lepe denarce za davke.

Velik uspeh koncerta GM

Sinoči je bil v veliki dvorani Sokolskega doma simfonični koncert Glasbene Matice, ki je predvajal skladbo češkega skladatelja Smetane »Ma vlast« (Moja domovina). Za koncert je bilo med mariborskim meščanstvom izredno veliko zanimanje, udeležila pa se ga je tudi inteligenca iz oddaljenejših krajev kakor iz Ruš in od drugod. Med prisotnimi na koncertu je bilo opaziti mnoge mariborske kulturne in javne delavce ter predstavnike političnih ter javnih oblastev. Omeniti pa je tudi treba, da se je kon-

certa udeležilo izredno veliko število vojaštva. Vstopnice so bile vse razprodane. Zadnjih 11 let še ni bila dvorana Sokolskega doma pri orkestralnih koncertih tako obiskana. Kapelnik Jiranek je dobil v znak priznanja mnogo vencev ter šopkov, ki so mu jih poklonili Pevski klub, Glasbena Matica, dirigent Šijanec ter drugi. Publika je vseskozi z občutjem sprejemala izvedbo Smetanovega dela, ki ga je prenašala ljubljanska radio-oddajna postaja.

70LETNICA NARODNE IN KULTURNE DELAVKE

Skromno slavi danes v krogu družine v svoji hiši v Sodni ulici 70letnico življenja gospa Ljubica Marinova, vdova po profesorju mariborskega učiteljskega. Slavljenka je iz znane Škrlečeve hiše pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Ves čas svojega življenja v Mariboru je posvetila delu na kulturnem, narodnem in socialnem polju. Bila je ena tistih redkih Mariborčank, ki so se morali skrivati zaradi svojega slovenskega narodnega delovanja. Sodelovala je kot odlična odrska igralka na raznih odrih, v Mariboru pa pri Grmeku, kjer je bilo shajališče takratnih Slovencev in v Narodnem domu. Gospa Marinova pa je bila tudi dobra mati mariborskega dijaštva. Mnogo dijakov, ki so sedaj rektorji, zdravniki, profesorji, odvorniki, so preživeli svoja dijaška leta pod njeno gostoljubno streho. Mnogim je pomagala, da so se premili skozi težka dijaška leta in se je zato hvaležno spominjajo ob njenem lepem življenjskem jubileju. Prav tako pa je bila ljubeča mati svojih štirih otrok Ele Kocuvanove, soproge davčnega inspektorja, mariborskega zdravnika dr. Vilka Marina, Ljubice dr. Levarjeve iz Križevcev pri Ljutomeru in Stanka, ki mu je Francija druga domovina.

SPOMIN NA USTANOVITELJA NARODNEGA DOMA

Pred 35 leti je umrl koroški rojak dr.

Jernej Glančnik, ki je dolgo vrsto let deloval v Mariboru kot odvetnik Pokojni je tesno povezan z mariborsko zgodovino. Velik rodoljub se je boril za osvoboditev Maribora v kulturnem in narodnem ter gospodarskem oziru. Njegovo največje življenjsko delo pa je ustanovitev Narodnega doma in Posojilnice, s čimer si je postavil dr. Glančnik večni spomenik. V njegovem domu so se sestajali zavedni Slovenci in s pomočjo njegove Posojilnice se je rešila marsikatera slovenska kmetija.

Zvoki z mariborskega in ljubljanskega trga

Zaveden slovenski rodoljub je v večerajšnjem »Večerniku« prav sočno in hkrati hvalevredno okrcal tisto obupno spa-kedranščino, ki se še vedno (menda po fizikalnem zakonu lenosti) šopiri po mariborskem trgu, zlasti ob mesarskih stojnicah, — občevalni jezik, ki ga nikjer drugje po slovenski deželi ne slišiš, in je torej pravcata mariborska specialite-ta. Upajmo, da bo topli rodoljubov poziv na naše slovenske žene kaj zalegel, da se bodo zavedle svoje narodne dolžnosti in že enkrat temeljito pospravile z lin-gerli, rospratečki, šinkenbajni in vso to rokovnjaško zalego, da se ne bo več spotikal domačin, ne posmehoval tujec.

Pri tej priliki utegne naše mariborske gospodinje, ki ne poznajo ljubljanskega trga, zanimati, kaka je kaj tam govori-ca. No, ta je pa tudi čisto svojstvena,

pristno ljubljanska — vendar, prosim, je prav čedno domača in naravnost ljubka, da jo človek rad posluša. V obliki je ljubljanski tržni občevalni jezik vseskozi deminitiven, zmanjševalen, in to mu daje še posebno dražest. Na ljubljanskem trgu na primer ne dobiš mesa, krompirja ali solate. Nikakor. Ampak samo mesek, krompirček, solatice, peteršilček itd.

Takole se ljubljanski mesar pomenkuje s kuharico: »Torej, gospodičnica, malo govejega stegenčka, kajne? Imeniten mesek imamo danes, od mastnega volička. Pa še tole koščico zraven, da bo kuhica še bolj krepka. (Kost je lahko velika ko klij, je še zmeraj samo »koščica«.) Pa še košček jetric. Tako, je ravno ena kilca dobre vagce. Dvanaest dinarčkov samo, gospodičnica. Pa morda še kake »križčke« za večerjico! Ali pa ledvičke? Od telička ali pa prašička...

No, pa jutri še kaj. Malo meglice imamo danes, popoldne bo pa že spet kaj sončka. Pa zbogom, gospodičnica, moj poklonček.

In če hodiš po trgu, od stojnice do stojnice se glasi: Malo krompirčka, gospa, malo repice, malo korenčka... lepa jabolčka... črešnjice imamo danes, da bi jih angelčki zobali... Radička ne bodo danes nič, gospod?... Špinačke, fižolčka... No, bomo pa še navrgli tale grozdek. (Takrat je res samo grozdek.)

Tako žubori ljubljanski trg v svoji domačnosti in harmoničnosti. Nesoglasja nastanejo le, če, postavimo, kaka jajčari-ca pomotoma zapade v povečevalno obliko in o golobje drobnih jajčkah v svoji košari zatrine, da so to lepa, debela jajca. Ker na ljubljanskem trgu sploh ni jajc, so samo jajčka. ejo.

Zanimivosti

Tragedija „letečega človeka“ na trapezu

Juan Cunhas in Esteban de Arediza sta bila umetnika na trapezu, znana »leteča človeka«, ki sta s svojimi akrobacijami jemala ljudem sapo. V Coimbi na Iberskem polotoku sta po akrobata pripravila ljudem tragedijo, ki je spravila gledalce v grozo.

Juan in Esteban, ki sta že leta nastopala skupaj, sta se pred nastopom sprla. Šlo je za Estebanovo ženo, ki je nastopala s plesnimi točkami in je imela prepovedane vezi z Juanom. Ljubosumni Esteban je

pozval Juana na dvoboj, ki se je res izvršil pred presenečenim občinstvom.

Akrobata na trapezu sta nastopila vsak v svojem kostumu in z mečem v roki. Ko sta z nogami visela na trapezu, z glavo navzdol in začela s svojo točko, sta z mečem v roki skušala drug drugega zabosti. Občinstvo je bilo sprva navdušeno, misleč, da sta moža izbrala takšno točko. Ko sta pri prvem srečanju v zraku zgrešila cilj, so ljudje bili še bolj prepričani

o tem, da gre le za točko. Toda že pri naslednjem srečanju je odmeval po cirkusu grozen krik: Esteban je porinil meč skozi prsa Juana, ki je padel s trapeza v globino, na raztegnjeno mrežo. Občinstvo je od strahu onemelo. Esteban je pa skočil s trapeza, napravil eleganten salto mortale in padel v mrežo, kjer se je pustil mirno aretirati. Ines, žena zaradi katere sta se akrobata bojevala, je bila medtem v garderobi in ni slutila, kakšna drama se je pravkar odigrala zaradi nje.

Svetovna vojna: 17.600.000.000 din!

Papež Leon XIII. se je z veliko potrpežljivostjo pustil slikati tudi ljudem, ki so imeli malo talenta. Nekoč ga je portretiral slikar, ki je le z veliko težavo končal sliko in zaprosil papeža, naj jo podpiše.

— Ali smem na sliko označiti izrek iz sv. pisma? je vprašal sv. oče.

— Oh, vaša svetost! je navdušeno vzkliknil slikar, s tem bi slika še mnogo več pridobila in bi se moje delo še bolj proslavilo.

Papež je napisal na portret: »Apostol Janez 6. poglavje, 20. vrsta Leon XIII.«

Presrečni slikar je hitel domov in izvlekel sv. pismo, da bi videl, za kaj gre.

Na označenem mestu je stalo: »Ne bojte se, to sem jaz!«

Nemci vliva o nove „Debele Berte“

Velika industrijska podjetja Kruppovih tovarn v Essenu so po smrti Friderika Alfreda Kruppa 1902 prešla v last njegove sestre Berthe, ki se je 1906 poro-

čila z legacijskim svetnikom Gustavom v. Bohlrenom. Pod imenom Krupp von Bohlen proizvajajo velike jeklarne in ti-varne vojni material za Nemčijo. Kakor poročajo angleški listi, so začeli zdaj v teh tovarnah z vso naglico izdelovati dalekostrelne topove, ki bodo prekosili slovit »Debele Berte« iz svetovne vojne.

Pariški »Journal de Debats« ugotavlja v zanimivih podatkih o izdatkih svetovne vojne v letih 1914 do 1918, da je bilo za vojne svrhe porabljenih 17 bilijonov in 600 milijonov dinarjev. V tem znesku so uračunani vsi stroški za oboroževanje, škode, povzročene od bombardira-

nja in požarov, izdatki za saniteto in doživljenjske rente invalidom. Če računamo, da stane majhna hiša v predmestju 50.000 din, tedaj bi lahko od astronomske številke dinarjev, ki jih je požrla svetovna vojna, imelo 352 milijonov družin svojo streho nad glavo.

Italijanski material iz Španije za Finsko

»Corriere Padano« piše, da je general Franco odločil, naj se več material, ki ga je italijanska vojska pustila v Španiji, prepelje na Finsko. Pošiljanje blaga iz Italije se smatra kot upravičeno, ker ne ob staja objavljeno vojno stanje med Finsko in sovjetsko Rusijo. Blokada Finske zato nima osnove. Stanje je zaradi tega precej podobno onemu, kakršno je bilo za časa državljanske vojne v Španiji.

List dostavlja, da bodo oklopni avtomobili, topovi, puške in tanki odpeljeni iz Španije s španskimi ladjami. Ko je na kraju oktobra novi italijanski poslanik izročil svoje akreditive, je Franco dejal: »Lahko računate z menoj v obrambi la-

tinske civilizacije«. Pred finsko dramo so se Španija, Italija, pa tudi Francija in Portugalska izrazile za obrambo civilizacije na osnovi istih načel.

— Reci hitro, da sem te hotel le posrečeti!

Zima in vojna

Zima, ki obeta na zahodu trajati še nekaj tednov, postaja nekaterim že predolga. Zato so spet planile v svet vznemirljive vesti o napadih na Belgijo in Holandsko. Obe nevtralni državi sta se lotili obrambnih priprav z vso resnostjo, kar računajo, da bodo vojni strategji preizkusili zaradi »trmastega generala Zime« obiti Maginotovo utrdbeno črto še pred nastopom pomladi ter z vdorom v Belgijo in na Holandsko doseči Francijo s severne strani. Živčna vojna za dvema prjaškima blokoma ob Renu postaja že nevzdržna, zato menijo, da bo eden vojskuočih se taborov segel po predčasni odločitvi.

V nekaterih predelih zahodne fronte vlada letos tak mrz, kakršnega ne pomnijo že dolga leta.

Prezident Mehike ceni dobre »vice«

Pred dnevi je general Cardenas del Rio slavil petletnico predsednikovanja republike Mehike. Po padcu Porfiria Diaz, ki je vladal Mehiki 30 let, se ni nihče držal toliko časa na predsedniškem stolu kakor Cardenas. Postal je 30. novembra 1934 naslednik generala Rodrigueza. Predsedniška doba v Mehiki traja šest let in zdaj govore, da naj bi Cardenas ponovno kandidiral. Mož je bil edini od predsednikov, ki je uspel ohraniti neodvisnost dežele od USA. Odločno je nastopil v petrolejskem sporu, ko je marca 1938 likvidiral tuje družbe in podjetja poddržavil. Prav tako je vzel Američanom in Angležem velike plantaže bombaža, poddržavil želez-

nice in odklonil vse proteste. Leta 1935 je pregnal protustavni režim in poslal Callesa v pregnanstvo v Kalifornijo.

Cardenas je šele v 45. letu, izredno marljiv človek, nasprotnik alkohola in tobaka. Njegov prvi ukaz je bil zapora vseh igralnic v državi. Predmet je nestetih šal in anekdot, sam sili ministre, naj mu povedo najnovejši »vice« o njem. Nasprotniki ga barvajo kot komunista, ki je državo privedel na rob prepada. Objektivni tuji opazovalci pa pravijo, da je storil vse, da bi izboljšal življenje naroda. Indijanci v dljo v njem svojega najboljšega prijatelja.

PER ALL HANSSON

Švedski ministrski predsednik je v zunanje-političnem govoru naglasil, da bo Švedska z orožjem v roki branila tako

svojo neodvisnost kakor tudi nevtralnost. Vsak poizkus, od katere koli strani krši nevtralnost, bo odbit z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Švedska tudi ne bo dovolila, da bi kakšna vojskuloča se država pošiljala svoje čete skozi njeno ozemlje ali se hotela posluževati švedskih pristanišč za svoja oporišča.

VELIKI TRANSPORTI ANGLEŠKIH ŽELEZNIC

Angleške železnice zaposlujejo blizu 600.000 moških in ženskih uslužbencev, ki prejmejo na leto 100 milijonov funtov sterlingov plač. Službena pragmatika je urejena po zakonu iz l. 1921.

V sedanjih vojni so se naloge angleških železnice seveda zelo povečale. V kratki dobi 36 ur so takoj ob izbruhu vojne potegnili s 1500 vlaki samo iz Londona 1.300.000 otrok, mater, slepcev, invalidov in bolnikov v varnejše zaledje. Vso ekspedicijsko vojsko so prepeljale železnice iz notranjosti k obali, kjer je bila vkrcana za Francijo. Ogromne množine materiala in prehrani in strelivu in orožju prepeljajo vlaki v najkrajšem času do morja.

MARIJ SKALAN:

RAMAS IN JORA

ROMAN ZADNJIH LJUDI NA ZEMLJI

61

»Sicer pa menim, da se ne bi prav nič upirali njegovi volji, ako ne bi posegala v področje njihovih osebnih in rodovinskih koristi. Za to, ali Yagiri Seoni še dalje vlada ali ne, jim je presneto malo mar; briga jih le to, ali bodo oni sami še nadalje deležni raznih ugodnosti, ali ne.«

»Te jim lahko pustimo.«

»Vprašanje je le, komu bodo bolj verjeli: vam ali njemu. Lahko jih mahujsko, da so vaše obljube le začasne in da jih boste takoj odstranili, čim utrdite svojo oblast.«

»Zdi se mi, da so tvoje bojazni ven-larje pretemne.«

»Želim samo da bi bile.«

»Potem pojdiva!«

»Morda je pa le bolje, da še ostaneva.«

»Zakaj?«

»Ako se gori kaj zgodi, je bolje, da staneva za rezervo, ki poseže v raz-voj dogodkov kasneje in s tem več ko-risti stvari, kakor bi v odprtem boju.«

»In če koga ubijejo?«

»Teza najbrže ne bodo storili. Bilo b-reprevidno.«

»Mahabali« je vzkliknil Ramas, »bo-jim se za Joro, in tudi za očeta, zato ne vzdržim več. Morda sta že v nevar-nosti. Grem.«

»Počakaj!« je dejal Mahabali in stopil predenj »Preden greva od tu, mi mo-raš obljubiti, da zamočiš skrivno mo-jih prednikov na umoru Dranatha Ra-vanija in na vsem, kar se je zgodilo s-tvojem očetom in s teboj. Tudi o naj-nem boju za Joro ne pripoveduj niko-nur ničesar. To sem si zaslužil s tem, da sem ti odkril skrivnost, ki je sicer nikoli in nikdar ne bi bil izvedel. Hotel bi se iznebiti more, ki me teži vse živ-ljenje. Hotel bi biti zopet svoboden člo-vek kakor so drugi.«

»Obljubljam ti!« je vzkliknil Ramas »Storil si, česa od tebe ne bi bil nikoli pričakoval. Še več obljubljam ti, da ti bom vedno stal ob strani, kadar koli boš potreboval moje pomoči. Izbrisano je vse kar je bilo doslej med nama.«

»Hvala ti!« je odgovoril Mahabali po-nirjen in mu iskreno stisnil roko. »Se-laj lahko greva!«

Ramas in Mahabali sta se navotila p-ri dvigalu mimo vseмирskega letala,

ki je stalo mogočno sredi dvorane in ča-kalo na trenutek, ko se bo lahko dvignilo zemlje v vseмирje in poneslo s seboj ljudi, ki naj postanejo na novem plane-tu začetniki novega človeštva in na-predka.

XVI.

Rayani, Hampur, Kamthi, Takur In-dor in Yagiri Seoni so odšli iz podzem-lja v predsedstveno palačo, kjer je Ra-yani narekoval Yagiriju v njegovi pi-sarni razglas na Rayanipurce, v kate-retem sporoča svoj odstop, imenovanje Takurja Indorja in vse druge spremem-be, ki so še bile potrebne. Ko je Yagiri razglas napisal, se je odstranil, da po-ključuje tajnika. To bi bil lahko storil tudi iz pisarne, a to ni nihče pomislil, še manj zaslužil v tem kake posebne namene. Šele ko ga nekaj časa ni bilo nazaj in se jim je zazdela odsotnost predolga, je Takur Indor stopil k vratom in hotel po-gledati, kje se Yagiri tako dolgo zadr-žuje. Toda vrata se na največje začu-lenje vseh treh niso hotela odpreti. Prav tako so bila skrbno zaprta tudi vrata v stranski steni, ki so vodila v sosedno sobo.

»Kaj naj to pomeni?« je vprašal Ra-yani.

»Da smo ujetniki Yagiriji Seonija,« je od-voril Takur Indor.

»Ujetniki?« sta se začudila hkratu ve-liki in filozof.

»Menda ne misliš s tem reči, da...«

»Da se je zgodilo, kar sem od vsega začetka slutil.«

»Prevara.«

»Da, prevara. Vse kar nam je govo-ril, je bila dobro premišljena prevara, s katero je hotel sebe osvoboditi, nas pa zvabiti v past, v katero smo padli! — Morda najdemo vendarle kako špranjo.«

»Govorilni in gledalni aparat!« je vzkliknil filozof.

»Ta dva najbrže ne delujeta,« je od-vrnil Takur in se takoj prepričal, da je bila njegova skepsa pravilna. Aparati so bili blokirani. »Ta zveza je onemogoče-na!« je vzkliknil.

»Le kako je mogel to storiti?« je dejal Rayani.

»Vsekakor od zunaj. Po vsej priliki je bil na vse to že pripravljen. Oglejmo si še ostalo!«

Stopil je najprej k glavnim in nato k stranskim vratom. Oboja so bila avto-matična in izdelana iz tako masivne ko-vine, da bi bil vsak napor ulomiti jih za-man. Nič manj niso bila zavarovana okna iz nezdoljivega stekla. Tudi skozi ta pot v svobodo ni bila mogoča. Da bi bil kje še kak drug izhod, ni bilo mogo-še ugotoviti.

»Soba je zgrajena kakor trdnjava,« je ugotovil Takur Indor, ko je končal svo-je raziskovanje. Tisti, ki jo je tako opre-mil, je že računal na take in podobne primere.«

(Dalje.)

Sport

Medklubski smuški tek
SSK Maratona

Radi zboljšanja snežnih razmer bo priredil SSK Maraton v nedeljo, 21. januarja, medklubski smuški tek za seniorje na 10 km ter juniorje na 5 km s startom ob pol 11. pri Treh ribnikih, ob začetku drugega ribnika. Pravico sodelovanja imajo verificirani tekmovalci mariborskih klubov, pri čemer se bodo verificirani in neverificirani seniorji posebej ocenjevali. Prijave je poslati najkasneje do 20. jan. opoldne na naslov SSK Maraton, Maribor, Franciškanska 8/II, kjer so na razpolago tudi podrobnejši podatki. Za naknadne prijave do 1 uro pred startom je predpisana prijavnina din 10.—.

s Ferencvaros je v Petrogradu premagal SK Borac z 8:2 (5:2).

s Švicarska hokejska reprezentanca je v Curihi premagala italijansko s 3:1 (0:0, 2:0, 1:1).

s Nemška hokejska reprezentanca je izgubila tekmo proti reprezentanci Protektorata z 1:5, praški LTC pa jo je porazil s 3:0.

s Meddržavno teniško tekmovanje med Italijo in Madžarsko v Turinu se je končalo z zmago Italijanov v razmerju 3:2.

s T. Galento in M. Baer bosta nastopila 22. marca v boksarskem dvoboju v New Yorku, čisti dobiček je namenjen Finski.

s Beograjski nogometni sodniki so pričeli z akcijo za popolno samostojnost. Poseben odbor že pripravlja nova pravila, te dni bo pa tudi konferenca vseh aktivnih in upokojenih sodnikov.

Smučarska poročila

(„Putnik“, Maribor, 18. jan.)
Mozirska koča na Golteh: —6 C, zelo oblačno, mirno, sneži, 10 cm pršiča na podlagi 50 cm.

Celjska koča: —6 C, zelo oblačno, mirno, sneži, 5 cm pršiča na podlagi 20 cm.

Koča pri Sv. Treh kraljih: —6 C, zelo oblačno, mirno, sneži, 15 cm pršiča na podlagi 10 cm.

Koča na Pesku: —5 C, zelo oblačno, mirno, 50 cm pršiča.

Sv. Lovrenc na Pohorju: —15 C, zelo oblačno, mirno, 12 cm pršiča na podlagi 20 cm.

Ribnica na Pohorju: —13 C, debela megla, mirno, 24 cm pršiča na podlagi 12 cm.

Kollje — Rimski vrelec: —7 C, zelo oblačno, mirno, 24 cm pršiča na podlagi 10 cm, snežne razmere na cesti ugodne.

Peca: —5 C, pooblačeno, mirno, 40 cm pršiča na podlagi 50 cm. Smuka povsod ugodna!

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 per najmanjša pristojbina za te oglase je din 5.—. Družbe orekli dopisovanja in čenitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debele tiskane besede se računajo dvofoldno. Oglasni davek za enkratno obliko znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oziroma za te vposlati v osem skupa z naročilom ali pa po poštni ološčnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse vnebene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 8 din.

Razno

ORIGINALNA PERZIJSKA
PREPROGA

zelo redek kos, velikost 350x500 cm, in majhna svilena perzijska preproga napredaj na razstavi Sarajevske tkalnice preprog v hotelu »Zamorec« od 18. do 22. januarja. 13685-1

POSODE ZA PRANJE v vseh velikostih. Popravila točno in poceni. Sodarstvo Sulcer, Vojašniška 7, 13697-1

Posesti

MANJŠE VINOGRADNO POSESTVO napredaj, Trčova 3, Sv. Peter pri Mariboru. 13658-2

Kupim

SUHA BUKOVA DRVA in kolobarje dobite poceni pri Gmishku v Razlagovi ulici 25. 13688-3

Prodaj

IZBOREN AJDOV IN CVETLIČNI MED po din 15.— za kg, pri večjem odjemu popust. oddaja Kmetijska družba, Meljska cesta 12. 13650-4

ZNIZANE CENE KURIVA! Drva m.r. din 65.—, 75.—, 80.— in 90.—. Viljem Ehrlich, Studenci, Aleksandrova c. 62 13695-4

RABLJENO PEČ na žagovino kupim. Ponudbe pod »Peč« na ogl. odd. »Večernika«. 13698-4

NARODNA NOŠA kompl., napredaj. Na ogled v dopoldanskih urah v Wildenrainerjevi 16-I, levo. 13699-4

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico oddam s 1. marcem. Drogerija Kanc. 13690-5

SOBO S ŠTEDILNIKOM oddam. Ptujška cesta 37, Tezno. 13692-5

STANOVANJE sončno, 2 sobi, kopalnica, pritlikline, plin, ob Tomšičevem drevoredu, Slomškova ul. 3, oddam s 1. marcem ali februarjem. 13700-5

Stanovanje išče

TRISOBNO STANOVANJE s pritliklinami, v novi hiši, s plinom iščem. Takoj ali najkasneje s 1. majem. Ponudbe pod »Nova hiša« na ogl. odd. »Večernika«. 13642-6

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam gospodu, Koroška cesta 41. 13687-7

SOBO

lepo opremljeno, v centru ugodno oddam. Vprašati v ogl. odd. »Večernika«. 13696-7

Službo dobi

DVE PERFEKTNI KUHAČICI sprejememo takoj ali s 1. februarjem, Gosposka ulica 29. 13679-9

RAZNAŠALCA

s kolesom v Radvanju iščem. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Raznašalec«. 13686-9

DEKLE

za vsa hišna dela in kot natakaričo sprejemem za čez dan. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 13689-9

DVE DOBRI TKALKI

sprejememo s takojšnjim nastopom. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Plača od ure«. 13693-9

KROJAŠKEGA POMOČNIKA prvovrstno moč, za velike ko made sprejemem za stalno. — Verdonik, Tyrševa ulica 12. 13702-9

VAJENCA

za krojaško obrt sprejemem. Verdonik, Tyrševa ulica 12. 13703-9

Službo išče

PRILETNA KUHAČICA perfektna za vsi, pridna, poštena, s priporočilom, išče službo. Ne gleda na plačo. Pismene ponudbe na oglasni odd. »Večernika« pod »Kuharica«. 13705-10

Dobisi

PRILETEN URADNIK osamljen, se želi spoštljivo seznaniti z osamljeno damo v letih 58 do 68. Ponudbe pod označbo »Značajnost« na ogl. odd. »Večernika«. 13694-12

Kapital

HRANILNE KNJIŽICE vrednostne papirje kupujemo stalno in po najvišjih cenah in proti takojšnjemu plačilu Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. 13617-16

Kam, kie?

PREPRIČAJTE SE da je dobra meščanska gostilna s prvovrstno ceneno kuhinjo in sortiranimi vini gostilna »Triglav«, Glavni trg, Ljajak. 13668-17

DAMSKA KEPELA

Vsak večer v petju in igrah nastopa pet mladih pevačic v restavraciji »Ljutomer«, Štiber. 13676-17

Čitajte „Večernik“

GRAJSKI KINO

Od danes četrtka dalje veliki
muzikalni film

Nesmetni

valček

zadnje dunajsko delo iz one galantne dobe, ki je ostala v zapiskih in romanih, ki jih vsakdo najraje čita

Johan Strauss

ta galantni kompozitor in veliki dirigent je glavna oseba v tem filmu

Glavne vloge pa igrajo:

Paul Hörbiger
Gretl Theimer
Fiedl Csepa
in **Maria Andergast**

RADIO GODEC
MARIBOR

RADIO
KOLESA
RADIO
KRALJA PETRA TRG 6

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA
HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Prodaja za
MARIBOR

Perc Oto
Gospoka 34

Naročniki

pri naših inseren-
kupujte jih ter oglašujte!

Jaz Vam bom pomagal!

osebno pri pisatelju v Mariboru, hotel »Zamorec«. Obiske sprejema vsak dan od 9.—12. in od 3.—7. ure zvečer. Ostane samo nekaj dni. Odgovarja tudi na dospelo korespondenco.

Poznani raziskovalec in pisec okultnih znanosti g. F. T. Karmah Vam napravi brezplačno življenjsko napoved o Vaši bodočnosti. Razen važnih dogodkov iz preteklosti Vam ugaane tudi Vaše izgleda v ljubezni, zakonu, loteriji, trgovini in vse važne dogodke sedanjosti. Njegov nasvet Vam bo prinesel zaželenih uspehov v življenju. Zahvale, katere prejema vsak dan iz vsega sveta, dokazujejo izredno zaupanje njegovi preizkušnosti. Postavite nekoliko važnih vprašanj, ki Vas največ zanimajo in točne rojstne podatke. Vse zgoraj navedeno dobite popolnoma brezplačno, ako kupite od pisca njegovo najnovejšo knjigo »NAS ZIVOT I OKULTNE TAJNE«. Grandiozno delo ima nad 200 fotografij, v luksuzni vezavi, katero lahko kupite

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo mizarskih, steklarskih in ključavničarskih del ter vpe-ljavo vodovoda s sanitarno opremo, plina s sanitarno opremo in elektrike z zvonci in radijskimi napravami za novogradnjo stanovanjske hiše v Mariboru ob Krekovi ulici z rokom vlaganja ponudb do dne 29. januarja 1940.

Vsi razpisni podatki so interesentom na razpolago, vpogled in nakup pri uradu v Ljubljani, Gajeva 5/II v sobi št. 221, od dne 17. t. m. dalje.

V Ljubljani dne 16. januarja 1940.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.